

Protokoll fört vid sammanträde i Bolinderssalen, Hantverkargatan 2 L
tisdagen den 17 december 2013

Justerat den 19 december 2013

Tina Ghasemi

Catarina Agrell

Närvarande:

Ordförande	(M)	Tina Ghasemi
Vice ordförande	(S)	Catarina Agrell
Ledamöter	(M)	Christer H Sjöblom
	(M)	Henrik Sjölander
	(M)	Ingrid Gunnarsson Radford
	(M)	Ian Dickson Lauritzen
	(FP)	Charlotta Schenholm
	(C)	Astrid Gustafsson, fr.o.m. paragraf 4
	(S)	Jan-Åke Porseryd
	(S)	Andrea Törnestam
	(MP)	Anders Ödmark
	(V)	Reijo Kittilä
Tjänstgörande ersättare	(M)	Anita Mofors, t.o.m. paragraf 3
Ersättare	(M)	Britt Tryding
	(M)	Johan Möller
	(M)	Jessica Aftén Moback
	(M)	Sara Jendi Linder
	(FP)	Lars Lundqvist
	(KD)	Mikael Valier
	(S)	Mårten Svensson Risdal
	(MP)	Martin Candell
	(MP)	Margareta Yman Nederdal
	(V)	Marie-Louise Siverstrand

I tjänsten närvarande: Ann-Christine Jenvén (föredragande), Kerstin Ohlsson, Lisbeth Rieser, Kerstin Emriksson-Wallin, samt Christin Bjuggren.

Personalföreträdare: Peter Olsson och Lena Ericson Höijer, Kommunal.

Sammanträdet var öppet för allmänheten. Tema för sammanträdet öppna frågestund var stadsdelsnämnden verksamhetsplan 2014.

§ 1

Justering

Anmäldes att protokoll från stadsdelsnämndens sammanträde den 28 november 2013 hade justerats den 2 december 2013. Ordförande tillkännagav att dagens protokoll skulle justeras den 19 december 2013. Catarina Agrell utsågs att jämte ordföranden justera protokollet.

§ 2
Medborgarförslag

BESLUT

Kungsholmens stadsdelsnämnd beslutade enligt förvaltningens förslag till beslut angående inkomna medborgarförslag, dnr 1.2.4-070-2013.

§ 3

Badbryggor placerade på Kungsholmens stränder

Svar på medborgarförslag

BESLUT

Kungsholmens stadsdelsnämnd besvarar medborgarförslaget med förvaltningens tjänsteutlåtande.

ÄRENDETS BEREDNING

Stadsdelsförvaltningen redovisade ärendet i tjänsteutlåtande av den 27 november 2013, dnr 1.2.4-631-2013.

§ 4 Verksamhetsplan 2014

BESLUT

1. Kungsholmens stadsdelsnämnd fastställer verksamhetsplan med budget för 2014 och överlämnar den till kommunstyrelsen
2. Stadsdelsnämnden fastställer resultatenheter och internpriser för 2014
3. Stadsdelsnämnden redovisar omslutningsförändringar om 166,4 mnkr
4. Stadsdelsnämnden begär budgetjustering för ensamkommande flyktingbarn med 2,3 mnkr i enlighet med detta tjänsteutlåtande
5. Stadsdelsnämnden begär budgetjustering för tillgänglighetsinvesteringar i parker med 6,5 mnkr
6. Stadsdelsnämnden begär budgetjustering med 1,5 mnkr för "Vackra Stockholm"
7. Stadsdelsnämnden ansöker om ett särskilt stöd på 0,5 mnkr från central medelsreserv för nationaldagsfirandet 2014.
8. Stadsdelsnämnden anför därutöver:
Kungsholmen ska vara en stadsdel där alla kan växa. En attraktiv, trygg och växande stadsdel för boende och besökare i hjärtat av Stockholm. Kännetecken för Kungsholmen är en trygg, grön och barnvänlig stadsdel med närhet till parker, vatten och spontanidrott.

Kungsholmens verksamhetsplan för 2014 präglas av satsningar på en trygg, tillgänglig och väl fungerande verksamhet. Vi eftersträvar mångfald, en ökad valfrihet och hög kvalitet för medborgarna inom stadsdelens olika verksamhetsområden. Stadsdelsnämnden ansvarar för verksamheter som är viktiga för Kungsholmsbornas vardag – barnomsorg, äldreomsorg, stöd och service till personer med funktionsnedsättning och parkerna. Utgångspunkten för en väl fungerande verksamhet är en budget i balans och en effektiv ekonomisk förvaltning. Genom god uppföljning kan vi prioritera och lägga resurser på de insatser och verksamheter som ger bäst resultat för den enskilda individen och för samhället.

Stockholm har en välskött ekonomi och det är viktigt. Genom att ha ordning och reda i ekonomin kan vi också göra viktiga satsningar på välfärden. Nästa år ökar budgeten för Kungsholmens stadsdelsnämnd med 12,4 miljoner kronor. Vi ska vara tuffa när det gäller att utvärdera välfärden och se till att verksamheterna klarar av att leverera efter högt ställda krav.

Kungsholmen växer och det innebär nya utmaningar i den fysiska miljön, men också utmaningar när det gäller planering och utformning av service till medborgarna. Att möta nya och förändrade behov inom områden som barnomsorg, äldreomsorg och annan service kräver en process där stadsdelen måste samverka med de centrala nämnderna för att på bästa sätt ta tillvara verksamheternas erfarenhet och lokala kunskap i planeringen och utvecklingen av verksamheten.

Stadsdelen anpassas för att möta den allt yngre befolkningens önskemål om barnomsorg, fungerande stadsliv, god miljö och trygga livsbetingelser. Trots stora satsningar återstår mycket vad gäller tillgängligheten för människor med olika funktionsnedsättningar. Det är ett område där stadsdelen samarbetar med näringsliv, landsting, föreningar och allmänheten för att göra Kungsholmen lättillgänglig.

Under 2014 vill Alliansen på Kungsholmen fortsatt satsa på det arbete som vi påbörjat. Vi vill:

Erbjuda en mycket god barnomsorg.

Att fler ska gå från ett bidragsberoende till arbete.

Att äldreomsorgen ska kännetecknas av hög kvalitet och valfrihet.

Erbjuda en god parkmiljö som är trygg och tillgänglig för samtliga invånare.

Driva medborgarnas krav på minskning av buller och föroreningar från trafiken, främst Essingeleden.

Bidra till ett fortsatt ökat medborgarinflytande genom att, till exempel, uppmuntra medborgarförslag, fortsätta med trygghets- och tillgänglighetsvandringar och olika samråd.

Öka tillgängligheten i stadsdelen för personer med funktionsnedsättning.

Fortsätta erbjuda sommarjobb för ungdomar i den kommunala verksamheten och också utveckla samarbetet med privata näringslivet när det gäller sommar- och vinterjobb.

Förskolan

Förskolan ska erbjuda en verksamhet som är rolig, utvecklande, trygg och utmanande. Förskolan lägger grunden till ett livslångt lärande. Tiden i förskolan ska vara en tid av omsorg och lek och av lustfyllt lärande och utgångspunkten ska vara varje barns förmåga, lust och vilja att lära.

Arbetet med att skapa fler förskoleplatser inom stadsdelen fortsätter och vi ska naturligtvis klara barnomsorgsgarantin. Nyetablering av förskolelokaler görs i Konradsberg och verksamheter i mindre lämpliga lokaler lämnas. Prioriterade områden inom förskolan är fortsatt rekrytering av förskollärare, läsutvecklingsprojekt, kommunikation och bemötande samt informations- och kommunikationsteknologi. Det är också viktigt att de kommunala förskolorna följer stadens ramtider för öppethållande som är 06:30 – 18:30.

Den totala andelen förskollärare måste fortsätta att öka.

Rekryteringsinsatser genomförs även under 2014. Det är en prioriterad fråga eftersom skollagen dels kräver att det ska finnas minst en förskollärare på varje avdelning och dels att förskollärarens ansvar har förtydligats i den reviderade läroplanen. Fokus riktas därför under 2014 mot fortsatt utbyggnad av förskolan så att barnomsorgsgarantin kan uppfyllas, rekrytering av förskollärare samt kompetensutveckling för förskolepersonal.

Äldreomsorg

Äldreomsorgen ska hålla hög kvalitet. De äldre ska känna sig trygga och omsorgen ska uppfylla deras behov och ta hänsyn till deras önskemål. Äldreomsorgen ska utvecklas för att förbättra bemötande, service och omsorg.

Under 2014 införs successivt en modell för fördjupad kvalitetsuppföljning med målet att stärka kvalitetsutveckling, kvalitetssäkring och uppföljning inom äldreomsorgen. Inom hemtjänsten ersätts utförare genom faktiskt utförd tid. I vård- och omsorgsboenden införs från och med den 1 januari 2014 ett nytt ersättningsystem med två nivåer, en för somatisk vård och en för demensvård. Satsningarna på omsorgen om personer med demens fortsätter.

Den tidigare extrasatsningen som gjorts sedan 2011 om 50 mnkr per år till demensboenden för ökad bemanning har i 2014 års budget permanentats och även stärkts med ytterligare 50 mnkr.

För 2014 finns särskilda medel också för utbildning av personal. Dessa medel utgör en bra förutsättning för en ökad kvalitet i stadsdelens demensboenden. Samtliga medarbetare som i sitt arbete kommer i kontakt med demenssjuka eller anhöriga ska genomgå Svenskt Demenscentrums nätbaserade utbildning Demens ABC.

I budget 2012 tillfördes äldrenämnden 10,0 mnkr för implementering av demensteam inom hem-tjänsten. Under 2013 fortsatte arbetet med demensteam och en satsning på totalt 18,0 mnkr. Även 2014 satsas 18,0 mnkr för detta ändamål.

Vi tycker att det är mycket viktigt att fortsätta utvecklingsarbetet med individuppföljningar inom äldreomsorgen. En väl fungerande uppföljning är en förutsättning för att rätt åtgärder sätts in i rätt tid. Detta gäller såväl när äldreomsorgen fungerar mycket väl som när den av någon anledning fallerar.

Under 2014 fortsätter stadsdelen satsa för att förbättra mathållning och måltidsmiljö för våra äldre. Många enheter fortsätter att utveckla sina arbetssätt kring måltiderna och har aktiviteter kring mat så som bakning i grupp, frukostklubbar och sommarcafé och vintercafé. Äldreomsorgen fortsätter 2014 anordna utflykter med lunch för de som bor i ordinärt boende vilket samordnas via Baltzars träfflokal. Syftet är att bryta

ensamhet och isolering och ge möjlighet till utevistelse och få en vällagad måltid i en stimulerande miljö. Stadsdelsnämnden ska också fortsatt erbjuda meningsfulla dagaktiviteter för äldre medborgare på Kungsholmen. Det är angeläget att informationen kring dessa når ut och kommer många till del.

Social omsorg

Inriktningen under 2014 är att fortsätta utveckla det förebyggande arbetet bland barn, ungdomar och vuxna, för att i ett tidigt skede uppmärksamma de som är i behov av insatser, samt utveckla metoder som är verksamma och evidensbaserade. Samverkan sker med skola och förskola, såväl enskilt drivna som kommunala, för att tidigt uppmärksamma barn och ungdomar i behov av stöd.

Det är viktigt att unga har en trygg miljö. Stadsdelen är mycket attraktiv för ungdomar även från andra delar av staden. Med detta följer ett behov av ytterligare satsning på drogprevention och en aktiv samverkan med ungdomarna. Det är oroväckande att narkotikaanvändningen bland ungdomar ökar enligt Stockholmsenkäten. Forskningen visar att tobaksrökning kan vara inkörsporren till narkotika, främst hasch och marijuana. Kungsholmen fortsätter, i samverkan med skolor och närpolis, det preventiva, brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet. Utgångspunkten är, liksom för övrig verksamhet inom social omsorg, att fortsätta det mycket viktiga arbetet med att utveckla en kunskapsbaserad socialtjänst. Även föräldrar och vuxna spelar en betydande roll i det brottsförebyggande arbetet genom närvaro och ökad dialog.

Preventionsenhetens verksamhet bidrar till en gynnsam utveckling för barn och ungdomar. Samarbetet med närpolis, skola och socialtjänst utvecklas vidare med regelbundna möten och dialog kring ungdomssituationen. Under 2014 fortsätter arbetet med yngre åldrar, från skolans årskurs 5 och 6, utöver det ordinarie preventionsarbetet.

Det stöd och den service som ges till medborgare med särskilda behov skall utformas mer efter individuella behov än generella mallar. Gruppbofästäder utgör ett viktigt inslag i stadens bostäder för personer med funktionsnedsättning.

I september 2013 var arbetslösheten på Kungsholmen 2 procent av befolkningen 16-64 år. Under 2013 har antalet bidragshushåll minskat jämfört med 2012. Under januari-september 2013 var antalet hushåll med ekonomiskt bistånd i genomsnitt 207 per månad. Under samma period 2012 var antalet hushåll i genomsnitt 219 per månad. Antalet biståndshushåll förväntas bli något färre 2014 än 2013 och minskar därmed den totala kostnaden per månad. Det är fortsatt viktigt att försörjningsstödsenheten arbetar för att bidragstagare ska bli självförsörjande. Arbetsföra personer ska hänvisas till praktik eller arbete genom Jobbtorg. Bidragstagare med begränsad arbetsförmåga ska erbjudas insatser med målet att klara egen försörjning. Familjer med

osäkra boendeförhållanden ska uppmärksammas för att motverka hemlöshet.

Förebyggande arbetet mot hemlöshet är fortsatt prioriterat. En samordnad handlingsplan för att förhindra vräkningar har reviderats. För att förhindra vräkningar bedrivs ett aktivt arbete genom bosamordnare i form av uppsökande arbete. Ett nära samarbete pågår med enheten för försörjningsstöd, familjeenheten, äldreomsorgen, hyresvärdar, bostadsrättsföreningar och kronofogdemyndigheten i samma syfte. Familjer som har en osäker boendesituation uppmärksammas särskilt.

Det är viktigt att arbetet med budget- och skuldrådgivning fungerar väl. Staden har sedan ett år tillbaka infört en tidsgaranti på max en veckas väntetid för barnfamiljer för att få tillgång till rådgivningen. Det är angeläget att förvaltningen successivt följer upp att verksamheten fungerar bra och att tidsgarantin uppfylls.

Stadsmiljö

Kungsholmens parker och grönområden är viktiga mötesplatser för alla och bidrar till människors hälsa och välbefinnande. Parkerna kan vara en plats för vila men också för händelser och arrangemang av olika slag.

Till 2014 ökar budgeten för stadsmiljö med 0,5 mnkr. Det är en bra och välbehövlig satsning. En satsning som framförallt kommer att gå till utökad upprustning och underhåll av våra parker.

Alliansen på Kungsholmen sätter stort värde på en ökad medborgardialog för att möta allmänhetens behov och önskemål. Kungsholmens stadsdelsnämnd är idag den stadsdel som får in flest medborgarförslag i hela staden – vilket vi ser mycket positivt på.

Vi satsar dessutom 6,8 mnkr i investeringsbudgeten för upprustning av bland annat Kungsholmens strandstig och Norrmälarstrands gårdar. Stora Essingens strandstråk utvecklas, med fokus på trygghet och tillgänglighet. Lekplatser upprustas.

Vi anlägger en konstgräsyta på bollplanen i Luxparken på Lilla Essingen samt en ny aktivitetsyta för de yngsta kickbikesåkarna i närheten av Rålambshovsparkens skateanläggning. Vi fortsätter upprustningen av Kungsholms strandstig vilket innefattar upprustning av sittplatser, vegetationsåtgärder samt utredning av en vistelseplats för ungdomar. Under året kommer en satsning göras för att byta ut traditionella skräpkorgar mot nya stora solcellsdrivna och självkomprimerande skräpkorgar i Hornsberg, Kristineberg och Rålambshovsparken för att effektivisera skräphanteringen. Upprustningen av de strandnära parkstråken på Stora Essingen fortsätter med särskilt fokus på Oxhålsbadet som förses med nya brygganläggningar och förbättrade platser för solbad och picknick.

Kungsholmen ska vara en stadsdel med en idéburen stadsförbättring - där utveckling drivs av idéer och medborgarinitiativ. Målet är att använda stadsrummet och förbisedda delar av vår gemensamma stadsmiljö för utvecklingsprojekt i begränsad skala. Det kan handla om att ta en oanvänd gräsyta mellan fastigheter i anspråk för stadsodling, att temporärt tomma lokaler används som gallerier eller scener, att ogästvänliga betong- och asfaltskytor rustas för att kännas välkomnande och för att kunna utnyttjas som offentliga platser. Att erbjuda temporära lösningar genom exempelvis open streets - tillfällig avstängning av gator - och fylla stadsrummet med kulturella evenemang och fysiska aktiviteter, bör även ligga i stadsdelens intresse.

Fritidsverksamhet för ungdomar

På Kungsholmen fortsätter antalet barn och ungdomar att öka. Med det stora antal barn som föds och den inflyttning som sker till stadsdelsområdet spelar de öppna verksamheterna som öppen förskola, parklek och fritidsgård en stor roll. Inom stadsdelsområdet finns tre parklekar och två fritidsgårdar, varav en parklek och en fritidsgård drivs i enskild regi av en föräldraförening på Stora Essingen.

Alla barn och ungdomar i åldern 9-16 år ska erbjudas plats på sommarkollo. Det är viktigt att barn och ungdomar får mötas över sociala, etniska och kulturella gränser. Barn och unga som av olika skäl har större behov än andra att åka på kollo ska prioriteras för att få sina behov tillgodosedda.

Under 2014 förstärks sommarverksamheten i Rålambshovsparken med en fritidsledare. Syftet är att aktivera ungdomar och öka tryggheten i parken.

ÄRENDETS BEREDNING

Stadsdelsförvaltningen redovisade ärendet i tjänsteutlåtande av den 27 november, dnr 1.1-541-2013.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Ordförande Tina Ghasemi m.fl. (M), Charlotta Schenholm (FP) och Astrid Gustafsson (C) föreslog att nämnden skulle besluta enligt ett gemensamt förslag från Moderaterna, Folkpartiet och Centerpartiet. Mikael Vallier (KD) instämde i förslaget i from av ersätтарыtrande.

Catarina Agrell m.fl. (S) föreslog att nämnden skulle besluta enligt ett förslag från Socialdemokraterna.

Anders Ödmark m. fl. (MP) föreslog att nämnden skulle besluta enligt ett förslag från Miljöpartiet. Förslaget innebar att ärendet skulle återremitteras.

Reijo Kittilä (V) föreslog att nämnden skulle besluta enligt ett förslag från Vänsterpartiet.

BESLUTSGÅNG

Ordföranden tog först upp förslaget om återremiss. Ordföranden fann att stadsdelsnämnden hade beslutat att inte återremittera ärendet. Därefter ställde ordföranden de olika huvudförslagen mot varandra och fann att nämnden hade beslutat enligt det gemensamma förslaget från Moderaterna, Folkpartiet och Centerpartiet med instämmande av Kristdemokraterna.

RESERVATIONER

Catarina Agrell m.fl. (S) reserverade sig mot stadsdelsnämndens beslut med hänvisning till sitt förslag:

- Att avslå förvaltningens förslag till verksamhetsplan för 2014 samt därutöver anför Stockholm är en fantastisk stad med rik natur och ett myller av människor med olika stil, ålder, etnicitet mm. Varje år välkomnar vi tusentals nyinflyttade från när och fjärran. Vi socialdemokrater välkomnar detta men vet också att det ställer krav på planering och välfärd.

Vi oroas av att tilltron till gemensamma lösningar börjar svikta. Viktiga gemensamma samhällsfunktioner som kollektivtrafik, bostadsplanering, skola, äldreomsorg och sjukvård fungerar inte längre så att man känner sig trygg. Den förda allianspolitiken med skattesänkningar visar sig allt mera att väl utförd service kostar pengar. Jämlika samhällen är bra för alla – även för de framgångsrika.

Stadens budget är mycket stram för stadsdelsnämndens verksamhet. Månadsrapporten för november pekar på ett mycket stort underskott där man tvingas använda en stor del fonderade medel vilket innebär att vi går in i 2014 med små reserver. Medelstillelningen för nästa år tar inte hänsyn till de ökade kostnaderna och betyder i realiteten ytterligare en nedskärning. Det får allvarliga konsekvenser för de ekonomiskt och socialt svagaste invånarna i vår stadsdel och visar enligt vår mening på en kall människosyn.

Väl fungerande arbetsplatser med god arbetsmiljö är en förutsättning för god målpuppfyllelse i alla stadens verksamheter. Samverkan mellan arbetsgivare och fackliga organisationer – som kommer till uttryck i bl a kollektivavtal - är en förutsättning för välfungerande arbetsplatser. Meddelarfrihet och meddelarskydd spelar härvidlag en mycket viktig roll. Samma villkor måste gälla även i de privata företag som arbetar med skattefinansierad verksamhet på kommunens uppdrag. Medarbetare i dessa företag måste beredas möjlighet att teckna kollektivavtal samt måste omfattas av meddelarfrihet och meddelarskydd.

Kultur

Stadsdelsnämnderna kom till i slutet av 1990-talet för att öka den lokala demokratin och öka möjligheterna till rationell användning av de gemensamma resurserna genom närhetsprinciper och lokal kännedom. Mycket av detta är nu på väg att försvinna då beslut i många ärenden centraliseras, till exempel är det kulturnämnden som beslutar om våra bibliotek.

För att Kungsholmen ska bli mera attraktiv att bo eller besöka behövs ett rikt kulturutbud, inte bara för barn och gamla. Kulturarbetare klagar över att stadsdelsnämnden köper allt mindre tjänster av dem och mycket tyder på att kungsholmsborna vill ha ett större kulturutbud överlag. Vi behöver ett allaktivitetshus och det nya bostadsområdet på nordvästra Kungsholmen hade blivit betydligt trevligare med ett bibliotek.

Förskola

Förskolan är starten på ett livslångt lärande. Därför är det oroande att Kungsholmen under en tid haft låg andel utbildade förskollärare. Det är svårt att se att den nuvarande budgeten tillåter en högre andel utbildad personal. Vi är också djupt bekymrade över de stora barngrupperna i förskolan. Prognosen för 2013 är ett underskott på 8 miljoner som till stor del täcks av fondmedel. Det betyder att flera förskoleenheter står helt utan reserver för nästa år.

Som vi ofta påpekat finner vi det djupt oroande att de privata förskolorna ligger under utbildningsförvaltningen. Det försvårar en helhetssyn, det blir olika köer vilket är till nackdel för föräldrarna. I brist på lokalanknytning blir också tillsynen sämre. Vi anser att den lokala förankringen för grundskolan och samverkan mellan skolor, samt samverkan mellan skolan och förskolan, fritidsverksamheten och socialtjänsten behöver förbättras. Vi menar därför att utbildningsnämnden under 2014 ska utreda hur ansvaret för grundskolan och för de privata förskolorna kan tillföras stadsdelsnämnderna.

Social omsorg

Kungsholmen har så stor brist på LSS-boenden att vi nu får betala vite då vi inte kan uppfylla lagen. Staden centralt är ansvarig för att få fram dessa bostäder men stadsdelen får ta konsekvenserna av misslyckandet. Detta är en stor ekonomisk belastning för oss.

Det blir allt svårare för den som har svag ekonomi att bo på Kungsholmen, vilket i hög grad bidrar till att öka segregationen. Normen för bostadskostnad för den som har försörjningsstöd är så låg att man hänvisas till att flytta till billigare bostad. Billiga hyresrätter finns inte längre på Kungsholmen.

Äldreomsorg

Andelen personer på Kungsholmen som är över 80 år är sedan flera år tillbaka sjunkande vilket också medför minskad medelsfördelning till vår stadsdel. Av månadsrapporten för november kan man utläsa att behovet av insatser inte längre sjunker utan har en tendens att öka. Vi har tidigare varit starkt kritiska till den mycket restriktiva biståndsbedömningen för vård och omsorgsboende. Då detta är en mycket dyr vårdform för de med allra störst vårdbehov anser vi inte att man kan bli mera restriktiv. Här ser vi tydligt att de äldsta och mest vårdkrävande får betala jobbskatteavdragen.

Brükarenkäter pekar på att brukarna inte upplever en valfrihet i hemtjänsten trots hundratals utövare att välja mellan. Då alla erbjuder i stort sett samma sak finns det inte valfrihet men ett otroligt krångligt system som kostar mycket tid och pengar i bristande samordning och transporter. Hela systemet måste ändras i grunden.

Servicehusen är en viktig tillgång för våra äldre och där skulle behövas en betydligt mera generös biståndsbedömning. Många skulle klara sig med en anpassad bostad där man lätt får kontakt med grannar och med hemtjänst. Vi ser ett stort behov av seniorlägenheter med hyresrätt på Kungsholmen.

Stadsmiljö/parker

Socialdemokraterna ser mycket positivt på att det byggs mycket nya bostäder på Kungsholmen. Bostadsbristen, främst bristen på hyresrätter, är hämmande för Stockholms utveckling. Detta ställer dock stora krav på planering så att vi även i fortsättningen är en attraktiv stadsdel. Inom några år är vi över 70.000 invånare med behov av parker, rekreation och motion. Vi vill skapa nya attraktiva parkmiljöer i takt med befolkningsökningen, men också slå vakt om de idrottsanläggningar och grönområden som finns idag. Vi är därför djupt bekymrade över den kraftiga nedslitning och nedskräpning som sker i stadsdelens parker, i första hand Rålambshovsparken. Parkerna bör vara trygga och tillgängliga dygnet runt och vi anser det synnerligen angeläget att se över reglerna för alkoholförtäring i våra parker.

Reijo Kittilä (V) reserverade sig mot stadsdelsnämndens beslut med hänvisning till sitt förslag:

Stadsdelsnämnden föreslås besluta:

- att avslå förvaltningens förslag till budget och verksamhetsplan 2014
  - att återremittera ärendet till förvaltningen för omarbetning
  - att uppdraga åt förvaltningen att återkomma med ett nytt förslag till verksamhetsplan och budget för 2014 som bygger på ramarna och intentionerna i Vänsterpartiets budgetförslag för staden och på detta förslag för Kungsholmens stadsdelsnämnd
  - att punkterna 4, 5, 6 och 7 i förvaltningens förslag till beslut införlivas i det kommande förslaget till beslut efter omarbetning av budgeten
- Stadsdelsnämnden anför därutöver följande:

Majoritetens budgetförslag:

De budgetmedel som stadsdelsnämnden fördelas av kommunfullmäktige ökar inte i förhållande till ökningen av befolkningens mängden i stadsdelen. Särskilt allvarligt är det inför 2014 när bokslutet för 2013 prognostiseras hamna på ett stort underskott och budgettilldelningen därmed kommer att ställa höga krav på neddragningar och ökad restriktivitet. Alliansens politik har hamnat i en total återvändsgränd. Skattesänkningar och privatiseringar har dränerat den offentliga ekonomin och det har blivit tydligt för allt fler medborgare att alliansens vackra tal om ett Stockholm i världsklass bara är tomma ord.

Tjänstemännen ställs under det kommande året inför hårdare prövningar än någonsin under stadsdelsnämndens existens när de ska försöka klara av att hålla budgeten med lägre ram än prognosticerat bokslut för året innan och med förväntade kostnadsökningar. Att samtidigt ”höja kvalitén” i verksamheterna är en total omöjlighet.

Detta kommer att innebära en ännu restriktivare biståndsbedömning inom äldreomsorgen, svårigheter med att bevilja den hjälp som den enskilde har behov av inom social omsorg och större barngrupper alternativt lägre pedagogtäthet inom förskolan. Anslaget för ekonomiskt bistånd ökar marginellt men majoriteten har inga särskilda satsningar på arbeten för de brukare som ligger långt bort från arbetsmarknaden.

Även bostadsmarknaden är allt mera oåtkomlig för ett hushåll som lever på försörjningsstöd vilket driver upp kostnaderna för tillfälligt boende. De högsta hyrorna som godkänns för en försörjningsstödstagare har halkat efter och innebär i praktiken att folk med låga eller inga inkomster alltmer tvingas utanför tullarna och att den socioekonomiska boendesegregationen ständigt ökar. Nyproduktionen, oavsett om det handlar om allmännyttan eller inte, har så höga boendekostnader att de med de största behoven av bostad har de minsta chanserna att få en. Vår stadsdel välkomnar i praktiken enbart nya invånare med goda inkomster och hög utbildningsnivå.

Stadsdelsnämndens möjligheter att påverka den egna budgeten minskar år för år. Nämnden har mycket litet utrymme för att göra lokala anpassningar och omprioriteringar mellan verksamheterna. Förutom den budgetram som kommunfullmäktige bestämmer styrs medelsfördelningen av centralt fastställda ersättningsnivåer till utförare av omsorgstjänster, olika pengssystem, avtalsbundna kostnader och öronmärkta anslag vilket omöjliggör det lokala politiska inflytandet.

I år hittar förvaltningen överhuvudtaget inget utrymme i något verksamhetsområde som skulle tillåta överföringar av medel mellan verksamheterna. Det är helt enkelt ingen budget i balans som läggs fram för beslut. Många verksamhetsområden dras med kraftiga underskott som inte kommer att kunna åtgärdas inom den budgetram stadsdelsnämnden fått av fullmäktige.

Vänsterpartiet ville fastställa kommunalskatten till en nivå som ligger 60 öre över alliansens skattesats. På detta sätt skulle vi få in medel som vi vill satsa på stadsdelsnämnderna, dels för att kunna stoppa Alliansens fleråriga nedskärningspolitik dels för att höja kvalitén på den gemensamma välfärden.

Alliansen har sedan 2006 flyttat verksamheter från stadsdelsnämnderna till centrala nämnder och minskat det lokala inflytandet. Verksamheter har även utlokaliserats till andra stadsdelsnämnder. Stadsdelsnämnderna har alltmer omvandlats till remissinstanser med sociala delegationer som handlägger individärenden. Vi vill ge mera makt åt de lokala beslutsfattarna och åt invånarna i stadsdelen på bekostnad av centrala nämnder och styrelser.

En stor del av driften av våra gemensamt finansierade verksamheter på Kungsholmen har flyttats över till vinstdrivande företag. Vi vill satsa på verksamhet av hög kvalitet i egen regi. Vi vill förbjuda vinstintressen i driften av den gemensamma välfärden.

Övertagandet av Fridhemmets servicehus i egen regi är ett välkommet besked.

Vänsterpartiets Kungsholmen:

- Verksamheten skall genomsyras av ett barn- och ett genusperspektiv samt av jämställdhet, mångfald och rättvisa.
- Stadsdelsnämnden ska vidareutveckla demokratin genom en utökad dialog mellan medborgarna och de förtroendevalda. Nya forum för dialog och insyn måste skapas.
- Medborgarnas möjligheter att påverka viktiga stadsplanerings- och stadsmiljöfrågor måste öka.
- Inga verksamheter inom vård, omsorg och förskola ska konkurrensutsättas.
- Stadsdelsnämnden skall återta verksamheter från entreprenaddrift till egen regi när de nuvarande avtalen löper ut.
- Inga riskkapitalbolag som pressar ned kostnaderna inom omsorgsverksamheterna för att sedan föra ut pengarna till utländska skatteparadis ska anlitas i nämndens verksamheter.
- Ett hbtq-perspektiv ska inarbetas i alla nämndens verksamheter enligt nämndens beslut 2012-03-15. I det nu liggande förslaget till verksamhetsplan syns inga spår av detta beslut. Endast i bilagan som handlar om jämställdhets-/mångfaldsarbetet och personalfrågor berörs hbtq-perspektivet.

Kungsholmen ska vara en stadsdel för alla, oavsett social och etnisk bakgrund. Kungsholmen ska vara en ekologiskt hållbar, rättvis, trygg och tillgänglig del av Stockholm och stadsdelens befolkning ska återspegla den mångfald av människor som i dag befolkar staden i stort.

Kungsholmen håller på att bli en alltmer segregerad stadsdel. Befolkningen har en högre utbildnings- och inkomstnivå än staden i genomsnitt. Andelen allmännyttiga hyresrätter är i dag försumbar efter alla ombildningar till bostadsrätter. Vänsterpartiet vill vända denna utveckling så att en stor del av de nya bostäderna som byggs i stadsdelen måste bli allmännyttiga hyresrätter med hyror som folk med vanliga inkomster har råd med. De som byggs i dag har hyror som normalinkomsttagare inte har råd att betala och som t.ex. av socialtjänsten bedöms som oskäligt höga för att klienterna ska kunna få försörjningsstöd till hela boendekostnaden. Den nya "allmännyttan" byggs för ett fåtal och definitivt inte för dem som har störst behov av bostad.

Andelen personer med utländsk bakgrund är lägre än i staden som helhet. Kungsholmen måste ta ett större aktivt ansvar för stadens flyktingar än hittills. Stadsdelen bör utveckla den mottagning av ensamkommande flyktingbarn, som 2013 organiserat kommit i gång. Integrationen och mångfalden är centrala framtidsfrågor för hela Stockholms stad och

Kungsholmens stadsdelsnämnd måste bidra till att minska segregationen i staden, inte öka den ytterligare. De ensamkommande flyktingbarn som stadsdelsnämnden får ett mera långsiktigt ansvar för måste även kunna bo på Kungsholmen och inte enbart placeras utanför stadsdelen i gruppboenden och familjehem som sker i dag.

Vänsterpartiet vill ha en stadsdel i miljömässig, social och ekonomisk balans. Vi vill satsa förebyggande, långsiktigt, jämställt och klimatvänligt. Främlingsfientlighet, rasism och alla typer av diskriminering ska bekämpas. Jämställdhet och mångfald ska genomsyra alla verksamheter.

Kungsholmen ska vara en stadsdel där alla barn har goda uppväxtvillkor oavsett social, ekonomisk och etnisk bakgrund. Barnen ska inte betraktas som kunder på en marknad utan som små medborgare som ska ha inflytande över sin vardag i takt med ålder och mognad. Barnperspektivet ska finnas med i allt beslutsfattande och all stadsplanering. Ett Kungsholmen som är bra för barn är bra för alla.

De senaste årens utveckling mot allt mera centraliserat beslutsfattande i staden har minskat medborgarnas möjligheter till inflytande och insyn. Alltför ofta besvaras medborgarförslagen med att frågan inte ingår i stadsdelsnämndens ansvarsområde. Medborgarna hänvisas till centrala nämnder som inte har öppna möten där allmänheten har rätt att närvara.

Stadsdelsnämnden ska ha ett samordnande områdesansvar för stadsmiljön. I dag är ansvaret alltför splittrat på flera huvudmän.

Stadsdelen har i dag en stor del av verksamheterna utlagd på privata entreprenörer, en del av dem kontrolleras av riskkapitalbolag utan någon ambition att utveckla själva verksamheterna. Deras primära intresse är vinsten. Detta innebär naturligtvis inte att de inte skulle ha anställda som är engagerade för att arbeta för brukarnas bästa.

Alla verksamheter som betalas av Kungsholmens stadsdelsnämnd ska ha mycket god kvalitet. De ska ha aktuella fackliga kollektivavtal och meddelarskydd och meddelarfrihet ska gälla för de anställda på samma sätt oavsett om verksamheten drivs i egen regi eller är utlagd på privat drift. Alla verksamheter ska ha bra arbetsmiljö, goda arbetsvillkor och stort medbestämmande.

Stadsdelsnämndens öppna frågestund måste utvecklas så att allt fler medborgare känner sig motiverade att delta i debatten. Nämnden bör uppmantra Kungsholmsborna att lämna in ännu fler medborgarförslag. Fler forum där politiker och medborgare kan träffas för en dialog måste skapas. Medborgaren får inte reduceras till en kund på en marknad.

Vi vill vidareutveckla närdemokratin och medborgarnas möjligheter till politiskt inflytande med öppna möten innan budget och verksamhetsplan fastställs för att ge medborgarna rejäla möjligheter att framföra sina synpunkter innan besluten är fattade.

Förskolan:

- Stadsdelen ska göra en satsning på att minska barngrupperna inom förskolan för att vända den negativa utvecklingen vad gäller gruppstorleken. Småbarnsgrupperna får inte vara större än 14 barn med sikte på 12 barn och de äldre barnens grupper får inte vara större än 18 och siktet ska vara på 16 barn.
- Andelen förskollärare i personalgrupperna måste öka.
- Andelen manlig personal måste öka.
- Förskolan ska ha ett demokratiskt och jämställt förhållningssätt.
- Arbetet med barns språkutveckling och modersmålsstöd ska prioriteras.
- Barns förmåga att uttrycka sig i olika former ska uppmuntras och utvecklas.
- Alla föräldrar ska kunna vara delaktiga i förskolans pedagogiska arbete.
- Staden bör avskaffa det kommunala vårdnadsbidraget för att alla barn ska få samma förutsättningar att delta i den pedagogiska förskoleverksamheten. Detta måste betraktas som varje barns rättighet.
- Jämställdhets- och genusperspektivet ska fortsätta integreras i det dagliga arbetet i förskolan.
- Stadsdelen ska ha ansvaret för tillsynen av den privat drivna förskoleverksamheten.
- Förskolan måste satsa både på barnens eget skapande samt på kontakter med profession-ella kulturutövare. 2014 blir ett barnkulturår och måste bli startskottet för att kulturen ska få en större och mera självklar roll i förskolans verksamhet.
- Ambitionerna för andelen kravmärkt mat måste höjas.

Förskolans budget på Kungsholmen kommer att vara extremt ansträngd 2014. Det nya sättet att räkna inskrivna barn som infördes 2013 resulterar i väsentligt lägre intäkter för sommarmånaderna än tidigare år. Stadsdelsförvaltningen har genom medvetna satsningar lyckats öka andelen förskollärare under 2013 vilket naturligtvis är mycket positivt men påverkar samtidigt kostnaderna uppåt. Resultatfonderna har krympt rejält och två förskoleområden kommer förmodligen att gå in i 2014 med negativt bokslut för 2013.

Förskolan och grundskolan borde tillhöra samma organisation dels för att det ska gå att skapa en helhet för ett livslångt lärande, dels för att samarbetet med individ- och familje-omsorgen ska kunna fungera på ett smidigt sätt. Överförandet av skolan till utbildnings-nämnden har minskat föräldrarnas möjligheter att ha inflytande över sina barns skolgång. Den svenska skolans kris är just nu så djup att denna stora omorganisation inte kan betraktas som en prioriterad fråga i dagsläget.

Förvaltningen bedriver ett ambitiöst genusarbete i förskolan och detta arbete måste få fortsätta att utvecklas. Genusperspektivet bör finnas med i samtliga barn- och ungdomsverksamheter som stadsdelsnämnden driver.

Personalen bör få utbildning i hbtq-kunskap för att kunna implementera den i den dagliga verksamheten på förskolan. På förskolorna ska det bl.a. finnas barnböcker som även innefattar regnbågsfamiljer.

Verksamhet för barn och ungdom:

- Alla ungdomar ska ha nära till icke-kommersiella och tillgängliga mötesplatser.
- Ungas inflytande över den egna vardagen ska förbättras.
- Fritidsverksamheten ska vara lika attraktiv för flickor som för pojkar.
- Arbetet med drogpreventionen ska vara en integrerad del i den verksamhet som Preventionsenheten Fält och Fritid bedriver.
- Parklekarna ska få budgetmedel som täcker kostnaderna för verksamheten. Eventuella intäkter för uthyrning av lokalerna ska oavkortade gå till de satsningar som parklekarna bedömer som mest angelägna.
- Avgifterna till sommarkollo ska sänkas.
- Samtliga skolungdomar som så önskar ska kunna få feriejobb via staden. Att stadsdelen fått medelstildelning för enbart 22 ungdomar är alldeles för lite.
- Hbtq-ungdomarna ska få en självklar plats i ungdomsverksamheterna.

Barn och unga har rätt till en kreativ fritid som uppmuntrar eget skapande och medbestämmande. Fritidsverksamheten ska vara lika attraktiv för flickor som för pojkar. Våra väl fungerande parklekar ska få möjligheter till att utvecklas. Utomhuspedagogiken är viktig och personalen ska ha adekvat utbildning. Ny parklek behövs i Kristinebergs strandpark.

Resursfördelning och genuspedagogik ska säkra att ungdomsverksamheten är lika attraktiv för flickor som för pojkar. Motion och rörelse ska främjas. Personalen ska ha kunskap om risk- och skyddsfaktorer när det gäller droger, kriminalitet och hedersrelaterad skyddsproblematik. Olika former av verkligt ungdomsinflytande ska testas.

Kolloplats ska finnas för alla barn 9-16 år som söker kollo. Sänkta avgifter för kollo gör det möjligt även för barn i familjer med låga inkomster att kunna vara med. Barn med funktionsnedsättningar ska ha möjlighet att vara med i ordinarie fritidsverksamhet.

Äldreomsorg:

- Stadsdelens båda servicehus ska behållas som servicehus och inget av dem ska förvandlas till trygghetsboende.
- De äldre ska ha rätt att välja vård- och omsorgsboende i hela staden men ska garanteras ett boende med hög kvalitet i den egna stadsdelen.

- Dagens restriktiva biståndsbedömning avseende äldreboendeplatser måste bli betydligt generösare. Oro, ensamhet och ålder måste väga tyngre i bedömningarna än i dag.
- Stadsdelsnämnden ska inte överlåta driften av sina äldreboenden till vinstdrivande företag.
- Det nuvarande kundvalssystemet för hemtjänsten måste ses över. Det är orimligt med över 100 alternativa utförare att välja emellan samtidigt som samtliga åtta husläkarmottagningar i stadsdelen har olika huvudmän vilket gör samarbetet kring enskilda äldres vård och omsorg mycket komplicerat.
- De gamla ska få rätt till ökad utevistelse och fler sociala aktiviteter.
- Stadsdelsnämnden ska inrätta en särskild tillsynsfunktion för det sociala innehållet i stadsdelens äldreomsorg.
- All biståndsbedömning bör ha ett tydligt genusperspektiv och stadsdelsnämnden bör initiera ett forskningsprojekt inom äldreomsorgen utifrån ett genusperspektiv.
- Vi vill vidare understryka vikten av att personalen inom äldreomsorgen har hbtq-kunskap för bästa bemötande av äldre hbtq-personer.
- Baltzar ska få resurser för att kunna utöka öppettiderna och skapa fler aktiviteter.

Det är mycket svårt att utöva ett demokratiskt inflytande över äldreomsorgen när den till så stor del drivs på entreprenad och är avtalsstyrd över flera år i taget och avtalen är okänsliga för hur medborgarna röstar i de allmänna valen. Det finns stora bekymmer med kontinuiteten i den omsorg som upphandlas med jämna mellanrum. Upphandlingarna skapar stor oro både bland brukarna och bland den personal som berörs.

Vänsterpartiet vill värna om såväl kontinuiteten som demokratin och arbetar för att ta tillbaka verksamheter i egen regi. Den nuvarande ordningen där stadens ledning centralt beslutar över detta är djupt odemokratisk.

De flesta hemtjänstbolagen erbjuder identiska tjänster och mycket få är riktiga alternativ till varandra. Dessutom har t ex forskarna på Äldrecentrum konstaterat att en mycket stor andel av de äldre som beviljas äldreomsorgsinsatser faktiskt saknar förmåga att välja själva.

Den nuvarande organisationen är splittrad och anarkistisk och försvårar samarbetet mellan hemtjänstens och sjukvårdens vårdgivare.

Äldreomsorgen i Sverige har skakats av skandaler och många äldre har drabbats av van-vård samtidigt som olika riskkapitalbolag har tagit ut stora och i stort sett skattefria vinster. Vi vill att vården och omsorgen ska drivas i egen regi och alla verksamheter som finansieras med skattemedel ska hålla mycket hög kvalitet.

Enligt forskning behandlas kvinnor och män ofta olika inom vården och omsorgen. Det gäller inte minst den geriatrika vården. Vi vill implementera ett genusperspektiv i äldre-omsorgen.

Omsorgen om våra äldre ska även präglas av ett förebyggande folkhälso-perspektiv.

Individ- och familjeomsorg, socialpsykiatri och omsorg om funktionshindrade:

- Individ- och familjeomsorgen ska ha en samlad verksamhet i den egna stadsdelen vilket ska omfatta en egen försörjningsstödsenhet.
- Personer med försörjningsstöd p.g.a. arbetslöshet ska erbjudas individuellt anpassade stödåtgärder i stadsdelens egen regi med egen försörjning som mål.
- Staden ska satsa på ettåriga anställningar på de försörjningsstödstagare som står långt borta från arbetsmarknaden, för att ge dem arbetslivserfarenhet, meriter och egen försörjning.
- Vi vill stärka arbetet med stödinsatser mot våld i nära relationer.
- Barn och ungdomar som lever i familjer med missbruk eller psykisk sjukdom ska garanteras hjälp och stöd.
- Vi vill stärka missbruksvården och arbetet med att hemlösa ska få bostad. Stadsdelen bör få tränings- och försökslägenheter i första hand i den egna stadsdelen.
- Individ- och familjeomsorgen ska ha ett barn- och genusperspektiv i all handläggning.
- Samtliga vuxna personer med rätt till försörjningsstöd ska ha rätt till bistånd till SL-kort om det inte är helt klarlagt att de inte har behov av det.
- Stadsdelsnämnden ska pröva möjligheterna till särskilda boenden i samtliga nya bostadsprojekt på Kungsholmen.
- Eventuella straffavgifter för ej verkställda beslut avseende boendeinsatser enligt LSS och SoL ska betalas av staden centralt så länge stadsdelen inte äger frågan om nybyggnation av bostäder för målgruppen och inte kan bestämma vilka som placeras på boendena.
- Den dagliga verksamheten för personer med psykisk funktionsnedsättning ska utvecklas i samråd med personalen och arbetstagarna för att bättre motsvara kraven och förväntningarna från dagens unga brukare. Den dagliga verksamheten ska drivas i egen regi.
- Träfflokalen för personer psykisk funktionsnedsättning ska ha en anslagsfinansiering och inte vara ekonomiskt beroende av studiecirkelarna. Den ska betraktas som en permanent verksamhet med möjlighet till långsiktig utveckling.
- Stockholm blev inte världens mest tillgängliga huvudstad 2010 vilket tidigare var målet för tillgänglighetsarbetet. Vi måste intensifiera arbetet enligt de indikatorer som stadens handikappråd tagit fram för stadsdelarnas tillgänglighetsarbete.
- Stadsdelen ska aktivt bidra till stadens flyktingmottagning, bl.a. genom att utveckla den mottagning av ensamkommande flyktingbarn som sedan 2013 sker i organiserad form i stadsdelens socialtjänst.

- Individ- och familjeomsorgen ska tillförsäkra sig om att personalen har hbtq-kompetens för att på bästa sätt kunna bemöta samkönade par och ensamstående hbtq-personer.

Individ- och familjeomsorgen arbetar med den del av vår befolkning som behöver ett individuellt utformat stöd för att kunna leva ett självständigt liv. Verksamheten bör garanteras tillräckliga resurser och drivas av den egna stadsdelen för att den ska ha god kännedom om både de aktuella hushållen och levnadsvillkoren i stadsdelen. Detta är viktigt även för de klienter som har komplicerad problematik och där ett nära samarbete mellan socialtjänstens olika enheter är nödvändig. Vi avvisar standardlösningar som strider mot socialtjänstlagens anda om individuell bedömning.

Socialtjänsten ska baseras på kunskap, erfarenhet, brukarinflytande, utvärdering och forskning. Alla som söker stöd ska få ett gott bemötande.

Förebyggande insatser för att minska barnfattigdom och barns ohälsa prioriteras. Föräldrautbildning och gruppstöd för barn till föräldrar som missbrukar eller har psykisk ohälsa ska erbjudas. Utbildning om risk- och skyddsfaktorer ska ges i samverkan med förskola, skola och landstinget. Barn i familjehem ska få utökat stöd.

Hemlösheten måste reduceras till ett minimum genom en stor satsning i hela staden, där stadsdelsnämnderna spelar en viktig roll. Drogförebyggande arbete måste stärkas.

Personer med psykiska funktionsnedsättningar ska få stöd i boende, sysselsättning och fritid. Planer för boende ska göras för alla som idag bor på hem för vård eller boende eller som måste utnyttja stadens tak över huvudet – garanti.

Budget- och skuldrådgivningen och konsumentvägledningen bör bedrivas i egen regi i stadsdelen. De bör tillföras mera resurser för att kunna arbeta mera offensivt. Särskilda satsningar ska göras på stadsdelens ungdomar och deras konsumtionsvanor.

Stadsdelen som arbetsgivare:

- Stadsdelen ska satsa på bättre arbetsvillkor för de anställda genom rätt till heltid, god arbetsmiljö och intensifierad satsning på kompetensutveckling för alla yrkesgrupper.
- Nämnden ska verka för att ingen ska behöva arbeta deltid ofrivilligt.
- Stadsdelen ska fortsätta arbeta med att få ned personalens sjukfrånvaro och erbjuda meningsfulla arbetsuppgifter till dem, som kommer tillbaka efter en längre tids sjukskrivning.
- Stadsdelen ska tillämpa jämställda arbetsvillkor och sträva efter mångfald och hög kompetens bland de anställda utan att glömma bort de grupper som av olika anledningar har svårt att hävda sig i konkurrensen på dagens arbetsmarknad.
- Samtliga verksamheter som finansieras med skattemedel ska ha gällande kollektivavtal och de anställda ska uppleva att de har verklig meddelarfrihet och meddelarskydd.

Kungsholmens stadsdelsförvaltning ska vara en mönsterarbetsgivare som tar vara på medarbetarnas kompetens och har ett tätt samarbete med de fackliga organisationerna för att utveckla verksamheten och göra stadsdelen ännu mera attraktiv som arbetsplats. Stadsdelen ska vara mån om meddelarskydd och meddelarfrihet för de anställda.

Kultur:

- Stadsdelsnämnden ska ta ett större ansvar för att utveckla det lokala kulturlivet.
- Stödet till kultur- och föreningsverksamheten i stadsdelen måste öka.
- Stadsdelsnämnden ska anställa en kultureksekreterare.
- Det finns ett stort missnöje med utbudet av kultur för barn och ungdomar i stadsdelen.
- 2014 ska vara ett barnkulturår vilket ska uppmärksammas särskilt i förskolan.

Kulturverksamheten ska särskilt riktas till barn, ungdomar och äldre. Stadsdelsnämnden ska aktivt delta i arbete med att starta ett kultur- och föreningshus på Kungsholmen, eventuellt medverka i bildandet av en kulturkommitté. Föreningslivet behöver samlingslokaler som kan hyras till rimliga priser. De lokala kulturutövarna måste få aktivt stöd av stadsdelsnämnden och – förvaltningen.

Stadsmiljö:

- Stadsdelsnämnden ska ha ett reellt inflytande över stadsplaneringen på Kungsholmen och få samordnande områdesansvar för stadsmiljöfrågor.
- Beslutsgången ska garantera verkligt inflytande för både stadsdelens invånare och lokala politiker.
- Ett barnperspektiv ska alltid finnas med i planeringsprocessen.
- Goda kollektivtrafiklösningar måste prioriteras när nya bostäder planeras.
- Eftersom vi vill att stadsdelsnämnden ska få utökat verksamhetsansvar finns det underlag för en stads- och parkmiljöverksamhet av hög kvalitet i den egna stadsdelen.
- Stadsdelsnämnden ska kraftigt agera för att Kungsholmen ska bli en mera tillgänglig och fotgängarvänlig stadsdel.
- Stadsdelen ska agera för att Stockholms innerstad på sikt ska bli bilfri.
- Barn och unga ska få yttra sig i frågor om stadsmiljö.
- En miljösamordnare ska anställas för att stimulera och samordna miljöarbetet både inom stadsdelsnämndens verksamheter och bland invånarna i stadsdelen.
- Det behövs utökade medel för upprustning och bättre skötsel av parker och grönområden enligt den lokala parkplanen.
- Stadsdelsnämnden ska fortsätta att med kraft agera för en nedgrävning alternativt överdäckning av Essingeleden.
- Planerna för nybyggnation på Lilla Essingen och i Marieberg bör göras om med mycket lägre exploateringsgrad som utgångspunkt. Den

obebyggda delen av Lilla Essingen ska reserveras i första hand för friluftsliv och sport/idrott.

- Kungsholmens parkprogram ska genomföras.
- Våra park- och grönområden ska skötas på ett sätt som gör det möjligt för alla Kungsholmsbor och hitresta att njuta av att vistas i dem.
- Kungsholmen behöver lokaler för kulturaktiviteter i stället för fler gallerior för kommersiell handel.
- Vi vill ha stadsplaner som gäller för geografiska områden där både bostadsförsörjning, trafiklösningar, övervägning mellan kommersiell och annan service etc ingår. Vi har haft för många stadsplaner som ryckts ut från sitt sammanhang.

Lokala strategier för hållbar utveckling utvecklas. Den demokratiska delen av stadsmiljöarbetet måste fördjupas genom ökat medborgarinflytande om trafik, parker och stadsplanering. Barn och unga ska få säga sin mening innan beslut fattas om frågor som rör deras vardag. Staden ska i ökad utsträckning arbeta med områdesplanering. När människor är delaktiga blir planeringen bättre och antalet överklaganden minskar. Därmed går byggprocessen smidigare och det blir lättare att klara målen.

Stadsmiljön ska vara trygg och vacker med bra möjligheter till spontanidrott och rörelse. Otrygga offentliga platser ska kartläggas och åtgärdas i samverkan med boende och berörda förvaltningar. Vi ska ha nära till parker och grönområden med hög kvalitet. Bostadsnära grönområden är grundläggande för en god folkhälsa.

Fastighetsnära insamling och återbruk ska uppmuntras genom information och råd.

Stadsdelsnämnden ska ta vara på de medborgarförslag som kommer med idéer om hur i dag outnyttjade ytor – t.ex. området under Tranebergsbron – kan göras till levande miljöer med aktiviteter och platser för trivsam vistelse.

UTTALANDE

Anders Ödmark m. fl. (MP) lämnade följande uttalande:

I Miljöpartiets budgetförslag i kommunfullmäktige finns 23 mnkr mer än i den moderatledda majoritetens budget för Kungsholmen. Miljöpartiets förslag till budget skulle innebära högre service till medborgarna och en större trygghet och kontinuitet i verksamheterna för både brukare och personal. Miljöpartiets indikatorer styr också stadens verksamheter i en grönare riktning.

Alla utförare av välfärd ska ha som främsta motiv att bedriva en högkvalitativ verksamhet - inte att dela ut vinst - och drivas av ett socialt och samhälleligt engagemang.

Klimat och miljö

För att Stockholms stad ska nå högt satta klimatmål, målen i miljöprogrammet och vattenprogrammet samt bidra till att nå Sveriges miljökvalitetsmål behöver miljö- och klimatkompetensen stärkas på stadsdelsförvaltningarna. Ett aktivt klimat- och miljöarbete ska bedrivas inom varje stadsdelsförvaltning.

Satsningar på inköp och servering av ekologiska och närproducerade livsmedel ska göras. Andelen ekologiska livsmedel ska vara 50 procent år 2015. Hotade fiskarter ska inte serveras på förskolor, skolor och äldreboenden. Alla stadens verksamheter ska minska sin köttkonsumtion, exempelvis genom en vegetarisk dag i veckan.

Stadsdelsnämnderna ska i samverkan med trafik- och renhållningsnämnden införa insamling av matavfall i alla verksamheter som hanterar mat. Kommunens verksamheter ska vara ett föredöme. Insamlat matavfall ska användas som råvara vid biogasproduktion.

Stadsdelsförvaltningarna ska prioritera arbetet med energirådgivning inom egna verksamheter samt mot företag och hushåll. Stadsdelens verksamheter ska i största möjliga utsträckning tillgodose sina bilbehov via bilpooler.

Arbetet med policy för upphandling bör utvecklas, särskilt med fokus på förfrågningsunderlagens kvalitet, miljökrav samt med tydliga och uppföljningsbara antidiskrimineringsklausuler. Ett miljökrav som ska ställas är att inga dubbdäck får användas av dem som utför transporter. Staden ska också säkerställa att leverantörer inte flyttar vinster till så kallade skatteparadis för att undkomma skatt.

Genom internationaliseringen har frågan om hur olika produkter påverkar stockholmarna som konsumenter blivit än mer aktuell. Många undrar exempelvis hur de ska göra med pensionen, vilket elbolag de ska välja och många vill kunna utnyttja sin konsumentmakt. Satsningar på konsumentvägledningen ska öka.

Bostad

När det gäller byggplaner ska staden arbeta för medborgarinflytande som sträcker sig längre än de krav som ställs inom Plan- och bygglagen. Att inkludera fler medborgare i framtidens Stockholm är resurskrävande men resulterar i att fler lokala aspekter uppmärksammas och tas med i planarbetet. En planprocess ska alltid föregås av medborgardialog. På så sätt ges invånare möjlighet att redan i ett tidigt skede delta i planprocessen. Synpunkter från stadsdelsnämnder och organisationer ska beaktas. Metoder för att fånga upp grupper som aldrig kommer till tals när det gäller stadsbyggnadsrelaterade frågor måste också utvecklas.

Barnperspektivet ska in i stadsplaneringen och metoder för att inkludera barn och deras tankar i stadsplaneringen ska utvecklas. Hänsyn ska tas till barns och ungdomars behov av lek och idrott och mark för idrottsändamål ska tidigt reserveras. Barnperspektivet är viktigt också när det gäller personer och familjer med osäker bostadssituation. Barnfamiljer ska inte vräkas från sina hem.

Förskola

Barngruppernas storlek ska minska så att antal barn per vuxen i förskolan minskar. Förskolan har en unik möjlighet att motverka stereotypa könsnormer, heteronormativitet och rasism. Alla förskolor ska ha personal med genuspedagogisk utbildning. Förskolan ska ha ett interkulturellt förhållningssätt, vilket innebär att varje pedagog ser alla språk och kulturella perspektiv som viktiga. Alla barn ska garanteras stöd så att de ges samma möjlighet att utveckla kulturell identitet samt förmåga att kommunicera såväl på svenska som på sitt eller sina modersmål.

Skadliga kemikalier som finns i förskolan ska fasas ut. Barn är särskilt utsatta och känsliga för farliga kemikalier. Endast produkter som är säkra ska användas – barnperspektivet och försiktighetsprincipen måste gälla. Inköp av varor med potentiellt skadliga ämnen ska helt undvikas. Stockholm ska ha som mål att samtliga kommunala förskolor ska vara miljödiplomerade och fria från gifter senast 2021.

Individ- och familjeomsorg

Rutiner ska finnas för att tidigt upptäcka barn som riskerar att fara illa. Det kan röra sig om barn till missbrukande föräldrar, barn till psykiskt funktionsnedsatta eller barn som far illa på grund av föräldrars olika problem. Det behövs mer tidiga och förebyggande insatser. Miljöpartiet i kommunfullmäktige stärker i sitt budgetförslag den sociala barn- och ungdomsvården i stadsdelsnämnderna med 70 mnkr och ökar även tillgången på missbruksvård.

Äldreomsorg

Miljöpartiet satsar mest av alla partier i kommunfullmäktige på äldreomsorgen, ungefär en kvarts miljard mer jämfört med förra årets budget. Biståndsbedömningen ska göras generösare. Efterfrågan på kategoriboenden - exempelvis med inriktning på kultur, språk och hbt - ska tillmötesgå. Önskemål att starta äldreboenden som sociala företag ska bejakas. Maten som serveras inom äldreomsorgen ska vara vällagad, hälsosam och god, helst lokalt tillagad. Social gemenskap vid måltider är viktigt, till exempel bör matlag erbjudas.

Arbetet inom äldreomsorg och omsorg för personer med funktionsnedsättningar är fysiskt och psykiskt tungt och många orkar inte arbeta fram till pensionen. Staden ska utreda en riktad arbetsförkortning för personal i äldre- och funktionshinderomsorg.

Trafik

Trafikplaneringen idag gynnar män mer än kvinnor, eftersom män i högre utsträckning har och kör bil. Om trafikplaneringen skulle ha utgångspunkt i kvinnors resande skulle det innebära mer kollektivtrafik och större satsningar på gång- och cykelstråk. Detta innebär mindre miljöpåverkan, både för klimat och för lokalmiljö. Staden behöver göra en analys av snedfördelningen och vidta åtgärder så att trafikplaneringen i högre grad utgår från kvinnors resande.

**Stockholms
stad**

**Kungsholmens
stadsdelsnämnd**

Sammanträde
17 december 2013
Sid 26 (41)

§ 5

Stadsdelsnämndens verksamhetsbesök och teman 2014

BESLUT

1. Kungsholmens stadsdelsnämnd fastställer tider för verksamhetsbesök samt teman för nämndens sammanträden under februari 2014.
2. Stadsdelsnämnden återremitterar ärendet i övrigt.

ÄRENDETS BEREDNING

Stadsdelsförvaltningen redovisade ärendet i tjänsteutlåtande av den 9 december 2013, dnr 1.1-685-2013.

§ 6

Val till stadsdelsnämndens pensionärsråd

BESLUT

Kungsholmens stadsdelsnämnd utser följande företrädare till stadsdelsnämndens pensionärsråd för år 2014:

ledamot	Kjerstin Genell André, SPF
ledamot	Birgitta Jonsson, SPF
ledamot	Ulla Pilsäter, SPF
ledamot	Sten Persson, PRO
ledamot	Gunnar Nyberg, PRO
ersättare	Birgitta Dangården, SPF
ersättare	Karin Thorsné Gustafsson, SPF
ersättare	Anders Lidbeck, SPF
ersättare	Kerstin Jernow, SPF
ersättare	Carri Ekström, PRO

ÄRENDETS BEREDNING

Stadsdelsförvaltningen redovisade ärendet i tjänsteutlåtande av den 27 november 2013, dnr 1.1-683-2013

§ 7

Val till sociala delegationen 2014

BESLUT

1. Till ordinarie ledamöter (fem) i sociala delegationen utses:
Christer H Sjöblom (M), Anita Mofors (M), Charlotta Schenholm (FP),
Catarina Agrell (S) och Anders Ödmark (MP).
2. Till ersättare (fyra) i sociala delegationen utses:
Britt Tryding (M), Mikael Valier (KD), Mårten Svensson Risdal (S) och
Reijo Kittilä (V).
3. Ersättarna inträder för tjänstgöring i följande ordning: För ledamöterna
Sjöblom, Mofors och Schenholm ersättarna Tryding, Valier, Svensson
Risdal och Kittilä. För ledamoten Agrell ersättarna Svensson Risdal,
Kittilä, Tryding och Valier. För ledamoten Ödmark ersättarna Kittilä,
Svensson Risdal, Tryding och Valier.
4. Till ordförande och vice ordförande i sociala delegationen utses: Christer
H Sjöblom, ordförande och Catarina Agrell (s) vice ordförande.
5. Sammanträdena hålls i lokaler som meddelas senare.
6. Instruktion för sociala delegationen fastställs.

ÄRENDETS BEREDNING

Stadsdelsförvaltningen redovisade ärendet i tjänsteutlåtande av den
Dnr 1.1-684-2013

§ 8 Månadsrapport november

BESLUT

Kungsholmens stadsdelsnämnd godkänner månadsrapporten för november 2013.

ÄRENDETS BEREDNING

Stadsdelsförvaltningen redovisade ärendet i tjänsteutlåtande av den 10 december 2013, dnr 2.1-124-2013.

UTTALANDEN

Ordförande Tina Ghasemi m.fl. (M), Charlotta Schenholm (FP), Astrid Gustafsson (C) lämnade följande gemensamma uttalande. Mikael Valier (KD) instämde i uttalandet i form av ersättaryttrande.

Månadsrapporten för november 2013 visar på ett oväntat stort underskott inom främst äldreomsorgen. Trots att antalet personer i stadsdelen som är mycket gamla och som generellt har störst omsorgsbehov har minskat så har antalet personer med biståndsbedömda insatser vid vård- och omsorgsboenden ökat under hösten 2013. Utvecklingen har således inte gått i den riktning som prognoserna angav. Detta visar att prognoser inte alltid är tillförlitliga, vilket kan leda till oförutsägbara kostnader.

Det är olyckligt att skillnaden mellan prognos och utfall inom äldreomsorgens budget påvisades så sent under budgetåret. Det är därför viktigt att det nu genomförs en djup analys av möjliga orsaker till denna diskrepans för att framöver kunna förutse och på ett tidigt stadium hantera eventuella fortsatta avvikelsetrender.

Även förskoleverksamheten har ett prognostiserat underskott för 2013, vilket bland annat beror på oförutsedda kostnader för markarbeten i samband med förskoleetablering.

Alliansen anser att det är mycket viktigt att hålla en budget i balans för att kunna erbjuda god och hållbar service och omsorg till våra brukare. Vi ser därför allvarligt på den nu uppkomna budgetavvikelsen och emotser löpande information från stadsdelsförvaltningen på hur arbetet fortskrider med att få en budget i balans under 2014.

Anders Ödmark m. fl. (MP) lämnade följande uttalande:

Fram till och med september har nämnden genom månadsrapporter och två tertialrapporter fått prognoser, som angett att det ekonomiska utfallet beräknats rymmas inom budget.

I oktober visade dock prognosen att utfallet för nämnden beräknades överskrida budgeten med 14 mnkr (före fonduttag). Underskottet berodde

framför allt på ej förutsedd utveckling inom äldreomsorgen. Nu visar föreliggande månadsrapport att underskottet ser ut att bli 28 mnkr (före fonduttag).

Det inträffade visar på nödvändigheten av fortlöpande och systematisk ekonomiuppföljning, som genomförs av verksamhetsavdelning och ekonomifunktion i nära samverkan.

En förutsättning för nämnden att ta sitt politiska ansvar för verksamhet och ekonomi är att väl genomarbetade och tillförlitliga prognoser fortlöpande redovisas.

Reijo Kittilä (V) lämnade följande uttalande:

I samband med att nämndens borgerliga majoritet röstade igenom sin strama nedskärningsbudget för 2013 reserverade Vänsterpartiet sig mot beslutet. De mål som sattes upp i verksamhetsplanen var enligt Vänsterpartiet omöjliga att nå inom befintlig ram. Inom en del av verksamheterna ansåg vi dessutom att ambitionsnivån borde ha varit betydligt mycket högre.

Förvaltningens månadsrapport för november 2013 ger en bild av ekonomiska ramar som nu blivit fullständigt omöjliga trots ”återhållsamhet och kontinuerliga anpassningar i verksamheterna”.

Förvaltningens prognos efter november uppvisar en allt sämre ekonomisk prognos i förhållande till Alliansens budget och skiljer sig på ett anmärkningsvärt sätt från den tertialrapport som nämnden fick ta ställning till för bara två månader sedan. Förvaltningen prognostiserar nu ett underskott i årets drift med 27,6 milj kr och trots att man tar i anspråk 11 milj kr av tidigare fonderade medel så kommer årets bokslut att hamna på 16,6 milj kr minus. Inte ens en så duktig förvaltning som vi har på Kungsholmen lyckas mera bedriva verksamheten inom Alliansens budgetramar. Budgetutfallsprognosen är ett totalt misslyckande för den borgerliga alliansen i Kungsholmens stadsdelsnämnd.

Förskolan prognostiserar ett allt högre underskott i årets drift med 8 milj kr. Trots stora barngrupper med ökad trängsel och minskad kvalitet som följd räcker inte anslagen. Förvaltningen har gjort en ambitiös plan för att öka andelen förskollärare vilket även visat sig vara relativt lyckosam. Detta positiva resultat ökar dock kostnadstrycket ytterligare. Budgeten klarades 2012 genom överföring av pengar från 2011 års resultatfond. Nu töms fonderna och Alliansen lämnar en stadsdelsnämnd med mycket dålig ekonomi efter sig när de tappar makten i valet 2013.

Äldreomsorgen prognostiseras ett extremt kraftigt försämrat resultat jämfört med tertialrapport 2. Årets drift slutar enligt den aktuella rapporten på -17,4 milj och underskottet kommer efter resultatdispositionen att bli -14,9 milj. Behoven inom både särskilt boende och hemtjänst ökar trots en fortsatt restriktiv bedömning av ansökningarna till vård- och omsorgsboende och servicehus. En av åtgärderna som tidigare aviserats kommer att bli ”att fördjupa biståndshandläggarnas delaktighet i den ekonomiska processen”, vad det nu kan innebära. Några av de äldre som idag flyttar in på särskilt

boende är så svaga att de inte klarar inflyttningen utan går bort inom några dagar eller veckor. Enligt äldreförvaltningen har genomsnittsboendetiden på de somatiska enheterna på fyra år, från 2007 till 2011, minskat från 14,7 till 9,5 månader. Vi ser detta som ytterligare ett resultat av den restriktiva biståndsbedömningen.

Inte heller inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning kommer man att nå en budget i balans. I stället prognostiseras ett underskott med 5,5 milj kr före resultatdisposition och 4,0 milj kr efter, trots överföring av medel från äldreomsorgen i början av året. Det är anmärkningsvärt att en privat vårdgivare som driver verksamhet i lokaler som tidigare lämnats av stadsdelsnämnden som olämpliga för den verksamhet som i dag drivs i dem, fortfarande kan plocka ut en ersättning som klart överskrider de ersättningar som stadsdelsnämnden och verksamheterna i egen regi får från staden.

Försörjningsstödet prognostiserar ett minskat överskridande med 0,3 milj. Alliansen har en övertro på sin misslyckade ”arbetslinje”. Det behövs ökade satsningar på arbetstillfällen för personer som står relativt långt borta från arbetsmarknaden för att minska kostnaderna för försörjningsstödet ordentligt.

Allt fler får allt svårare att skaffa sig en rimlig boendestandard i vår stadsdel. De högsta godkända hyresnivåerna vid ansökan om ekonomiskt bistånd är så låga att personer med låga inkomster och försörjningsstöd i praktiken är hänvisade till boenden utanför innerstaden vilket bidrar till ökad segregering. Flera av dem riskerar att förlora sitt boende när de hänvisas till att byta till billigare lägenhet. Det är mycket svårt att bli godkänd som hyresgäst hos en ny hyresvärd när man är tvungen att leva på försörjningsstöd. Allmännyttan på Kungsholmen är i det närmaste uttraderad. De nya hyreslägenheter som byggs av allmännyttan har en hyresnivå som långt överskrider de hyror som folk med vanliga inkomster har råd med och som socialtjänsten godkänner. Varje månad får ett tiotal hushåll avslag på sin ansökan på en del av hyran eftersom den bedöms som för hög.

Övrig individ- och familjeomsorg beräknas rymmas inom tilldelad budget. Anslagen är dock snålt tilltagna, familjeenhetens budget har skurits ner mycket kraftigt under de senaste åren. Samtidigt ökar befolkningen på Kungsholmen. Alliansen räknar helt enkelt med att enbart personer utan sociala och psykiska problem flyttar in i de nybyggda husen.

Det är bra att vår stadsdel nu har en enhet som arbetar med mottagande av de ensamkommande flyktingbarnen som ansöker om asyl på Kungsholmen. För första gången deltar stadsdelen nu aktivt och strukturerat i stadens flyktingmottagande. Nästa steg i arbetet bör vara att åtminstone en del av de ensamkommande flyktingbarnen även kan placeras i stadsdelen, antingen på ett gruppboende eller i familjehem.

Budgeten medger endast parkunderhåll med säkerhets- och trygghetsåtgärder. Budgeten inrymmer ej blomsterprogram eller underhåll

av anläggningar som trappor och murar. Trivsamteten i parkerna minskar och de riskerar att förfalla på sikt och få en försämrad tillgänglighet.

§ 9

Förslag till detaljplan för Isbrytaren 50 i stadsdelen Kungsholmen

Remiss från Stadsbyggnadskontoret

BESLUT

Kungsholmens stadsdelsnämnd besvarar förslag till detaljplan för Isbrytaren 50 med stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande.

ÄRENDETS BEREDNING

Stadsdelsförvaltningen redovisade ärendet i tjänsteutlåtande av den 21 november 2013, dnr 1.5.3-668-2013

FÖRSLAG TILL BESLUT

Ordförande Tina Ghasemi m.fl. (M), Charlotta Schenholm (FP) och Astrid Gustafsson (C) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag.

Reijo Kittilä (V) föreslog att nämnden skulle besluta enligt ett förslag från Vänsterpartiet.

BESLUTSGÅNG

Ordföranden ställde förslagen mot varandra och fann att nämnden hade beslutat enligt förvaltningens förslag.

RESERVATION

Reijo Kittilä (V) reserverade sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag:

1. Remissen besvaras med stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande.
2. Stadsdelsnämnden vill därutöver lyfta fram det stora behovet av nya hyresrätter med rimliga hyresnivåer i stadsdelen.

Det råder stor brist på hyresrätter med rimliga hyresnivåer på Kungsholmen. Varken av remissen eller tjänsteutlåtandet framkommer om de blivande lägenheterna i Isbrytaren 50 är tänkta att bli hyresrätter eller bostadsrätter. Vi anser att de nya lägenheterna ska ha hyresrätt som upplåtelseform.

§ 10

Strategi för miljöbilar och drivmedel – för ett fossilbränslefritt Stockholm

Remiss från kommunstyrelsen

BESLUT

Kungsholmens stadsdelsnämnd besvarar remissen med förvaltningens tjänsteutlåtande.

ÄRENDETS BEREDNING

Stadsdelsförvaltningen redovisade ärendet i tjänsteutlåtande av den 21 november 2013, dnr 1.5.1-586-2013

FÖRSLAG TILL BESLUT

Ordförande Tina Ghasemi m.fl. (M), Charlotta Schenholm (FP) och Astrid Gustafsson (C) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag.

Anders Ödmark m. fl. (MP) föreslog att nämnden skulle besluta enligt ett förslag från Miljöpartiet.

Reijo Kittilä (V) föreslog att nämnden skulle besluta enligt ett förslag från Vänsterpartiet.

BESLUTSGÅNG

Ordföranden ställde förslagen mot varandra och fann att nämnden hade beslutat enligt förvaltningens förslag.

RESERVATIONER

Anders Ödmark m. fl. (MP) reserverade sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag:

1. Remissen besvaras med tjänsteutlåtandet samt med vad som anförs nedan
2. Paragrafen justeras omedelbart

En politik för minskad trafik är kärnan för att nå ett Stockholm fritt från fossilbränsle. Men det också av stor vikt att få en fungerande strategi för att fasa ut fossila drivmedel i kvarvarande fordon. Det är tydligt att det behövs långsiktiga och tydlig incitament för gå från fossildrivet till förnybart och de ekonomiska incitamenten måste bli starkare för att vi ska nå de uppsatta målen.

Det är av stor vikt att Stockholm stad tillsammans med andra större städer driver frågan på ett nationellt plan för att få till stånd förändrade nationella regelverk som gynnar miljöfordon och förnybara drivmedel. Därför bör staden genom miljöförvaltningen driva denna fråga tillsammans med Göteborg och Malmö.

Den obegränsade tillgången till förnybara drivmedel kan diskuteras. I en värld med en ökande befolkning, en växande ekonomi och ett tilltagande intresse av att byta ut fossila råvaror mot förnybara ökar konkurrensen om biomassa. Redan nu bedöms planetära gränsvärden överskridas inte bara för klimat utan också för förlust av biologisk mångfald och för omvandling av kväve – två miljöaspekter som är direkt kopplade till biomassa.

Det är därför av största vikt att ha en plan för hur olika energislag bör användas och att vi redan nu börjar bygga ut infrastrukturen för exempelvis egen produktion av biogas och egenproducerad el. Staden måste sluta gynna ökad privatbilism.

Att underlätta för bilpooler kan vara ett sätt att minska antalet bilar. Lämpliga platser kan vara vid stadens förvaltningar och bolag där bilpoolerna under dagtid kan utnyttjas av stadens anställda. Dessutom kan staden underlätta för bilpoolsföretag genom att upplåta mark för parkering och laddinfrastruktur för elbilspooler.

De omlastningscentraler för exempelvis varubilar (som beskrivs i Färdplan för ett fossilfritt Stockholm 2050) bör utrustas med laddinfrastruktur och ellastbilar kan upphandlas för leveranser i staden. Det är viktigt att staden inför ett antal snabbbladdningsstationer för i första hand taxibilar men även för privatbilister som går över till elbil.

Förslaget till skärpning av den nationella miljöbilsdefinitionen bör ändras så att utsläppskraven inte baseras på tjänstevikt. En övre gräns för utsläpp av koldioxid bör införas där bilen, oavsett vikt, inte längre kan vara en miljöbil. Det är tveksamt att fordon, som helt drivs av bensin eller diesel ska involveras i en framtida miljöbilsdefinition. Dessa bilar behöver på sikt fasas ut för att nå en bilflotta fri från fossilbränsle.

Arbetet med de olika punkterna måste påbörjas snarast. Strategin är just en strategi och de olika punkterna måste därför fastställas och tidsättas. Det är också av vikt att åtgärderna finansieras för att målen ska kunna uppnås.

Reijo Kittilä (V) reserverade sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag: Stadsdelsnämnden överlämnar och åberopar delvis förvaltningens tjänsteutlåtande samt anför därutöver följande:

Målet bör vara att Stockholm redan år 2030 ska vara fritt från utsläpp från fossila bränslen från bilar. Vi vill ha konkreta delmål för vart fjärde år.

Stockholms stad ska enligt strategin lägga ner ett omfattande arbete för att få den egna fordonsparken miljövänlig. Samtidigt har den ökande privatiseringen inom många av stadens verksamheter, bland annat inom hemtjänsten, där vi på Kungsholmen har över 100 hemtjänstföretag att välja emellan, bidragit till en kraftig utsläppsökning genom ökade transporter. Hemtjänsten i egen regi i innerstan skulle kunna planera verksamheten rationellt så att det skulle vara gångavstånd för hemtjänstpersonalen mellan brukarna.

Detta har påvisats även i en utredning av Trafikverket, "[Valfrihet och transporter i hemtjänsten](#)" (Vägverket, 2013-03-25), som har undersökt konsekvenserna för transportarbetet när en del av hemtjänstuppsdragen läggs ut på privat entreprenad.

Utredningen visar med all tydlighet att ökat antal utförare resulterar i längre körsträckor, mer arbetstid bakom ratten, försämrad trafiksäkerhet och ökad miljöpåverkan.

Det räcker inte med strikta miljökrav på verksamheten i egen regi. All verksamhet måste organiseras så att dess miljöpåverkan minimeras.

§ 11

Riktlinjer för idéburen stadsförbättring

Remiss från kommunstyrelsen

BESLUT

Kungsholmens stadsdelsnämnd besvarar remissen med förvaltningens tjänsteutlåtande.

ÄRENDETS BEREDNING

Stadsdelsförvaltningen redovisade ärendet i tjänsteutlåtande av den 17 november 2013, dnr 1.5.1-651-2013

FÖRSLAG TILL BESLUT

Ordförande Tina Ghasemi m.fl. (M), Charlotta Schenholm (FP) och Astrid Gustafsson (C) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag.

Reijo Kittilä (V) och Anders Ödmark m.fl. (MP) föreslog att nämnden skulle besluta enligt ett förslag från Vänsterpartiet och Miljöpartiet.

Ajournering

Sammanträdet ajournerades 5 minuter kl. 20.00-20.05.

BESLUTSGÅNG

Ordföranden ställde förslagen mot varandra och fann att nämnden hade beslutat enligt förvaltningens förslag.

RESERVATIONER

Reijo Kittilä (V) och Anders Ödmark m.fl. (MP) reserverade sig mot beslutet med hänvisning till sitt gemensamma förslag:

Stadsdelsnämnden överlämnar och åberopar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen samt anför därutöver följande:

Alla förslag som syftar till att få medborgarna att bli mera aktiva i utvecklingen av sin egen stad är i grunden positiva. Riktlinjerna för idéburen stadsförbättring är dock väldigt otydliga och det är svårt för stadsdelsnämndens del förstå vad som skulle skilja dessa från de medborgarförslag som kungsholmsborna redan relativt flitigt lämnar till stadsdelsnämnden. Enklare hade varit att införa möjligheten att lämna in medborgarförslag till samtliga nämnder i staden, särskilt när riktlinjerna förutsätter att även dessa förslag ska hanteras inom befintlig budget. Dessutom har vi redan också ”Vackra Stockholm” som delvis handlar om

samma typ av påverkansmöjligheter som idéburen stadsförbättring och medborgarförslag.

Vad som vore intressant att diskutera är hur staden kan uppmuntra de grupper av medborgare som har svårare att komma till tals och utöva inflytande över sin närmiljö och sina livsvillkor. Grupper som de funktionsnedsatta, barn och ungdomar, personer som har problem med det svenska språket etc kan ofta inte skriva egna förslag till staden alternativt saknar helt kunskap om hur man skulle gå till väga. Staden borde driva ett projekt för att främja de svaga gruppernas möjligheter att bidra till "Vackra Stockholm" eller "Idéburen stadsförbättring" alternativt att lämna in ett medborgarförslag.

§ 12

Överenskommelse om ärendehantering avseende hemlösa mellan kommunerna i Stockholms län

Remiss från kommunstyrelsen

BESLUT

Kungsholmens stadsdelsnämnd överlämnar tjänsteutlåtandet som sitt svar på remissen från kommunstyrelsen.

ÄRENDETS BEREDNING

Stadsdelsförvaltningen redovisade ärendet i tjänsteutlåtande av den 19 november 2013, dnr 1.5.1-608-2013

§ 13

Anmälan av tjänstemannabeslut

Enligt delegationsbestämmelserna – Stadsmiljö

§ 14

Anmälningssärende

Avsteg från kö- och placeringsregler inom barnomsorgen
dnr 4.1-686-2013

§ 15

Anmälningssärende

Anmälan av balanslista

Inkomna protokoll, rapporter, skrivelser m.m.

§ 16

Anmälan av rådets protokoll

Anmälan av protokoll från sammanträde med rådet för funktionshindrade

Anmälan av protokoll från pensionärsrådets sammanträde

Vid protokollet

Christin Bjuggren